

REKORDSTORT RYKIND PÅ ROSKILDE DYREINTERNAT

/ SIDE 6

LÆS OGSÅ

Fremtidens kunstgræsbaner
er kommet til Silkeborg / Side 4

Vild natur slår rod i
statens skove / Side 8

OK23 skudt i gang
på Smålandshavet / Side 14



INDHOLD

- 03** Leder: Thomas Møller
- 04** Fremtidens kunstgræsbaner er kommet til Silkeborg
- 06** Rekordstort rykind på Roskilde Dyreinternat: Modtog 168 dyr på én gang
- 08** Vild natur slår rod i statens skove
- 10** Jens Peder fik fjernet ulovligt sprøjtemiddel
- 12** Ufaglært til faglært: Overvind bekymringerne og spring ud i det
- 13** Nye barselsregler øremærker 11 uger til begge forældre
- 14** OK23 skudt i gang på Smålandshavet
- 15** Noter



GRØNT

4/2022 (46. Årgang)
ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.



REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:
Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken
thomas.moller@3f.dk
Telefon: 21 47 77 67

Redaktionsudvalg:
Line Bjørndal, 3F Odense GOPS
Rita Olsen, 3F Aarhus Rymarken
Villiam Andersen, 3F Holstebro
Tina Høegh, 3F København
Karina Bossen, 3F BJMF

Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:

Stibo Complete – stibocomplete.com

FORSIDEFOTO: Morten Hansen

OPLAG: 1. halvår 2022: 11.000

DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 26. september

IDÉER TIL ARTIKLER

Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:

Morten Hansen
journalist.morten.hansen@gmail.com
Telefon: 24 48 00 23

Morten Herlev
morten.herlev@3f.dk
Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG

Stibo Complete
Jette Sterndorff-Jessen
Telefon +45 76 10 11 47
jsje@stibo.com
stibocomplete.com

ABONNEMENT

GRØNT udsendes til 3F-afdelinger med kollektivt abonnement samt eksterne abonnenter og brancheorganisationer indenfor den grønne branche. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?

Så kontakt Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken: thomas.moller@3f.dk, Telefon: 21 47 77 67.

3F-afdelinger med kollektivt abonnement:

Sjælland og Bornholm: BJMF, Bornholm, Frederiksborg, Frederiksværk-Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordøstsjælland, Storebælt.

Jylland: Als, Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro, Midtjylland, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skiveegn, Aalborg, Aarhus Rymarken.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

3F til Kongres – lad de yngre og de faglige komme til

Vi skal ikke lade de ældre folkepensionister stå i spidsen for udviklingen af vores fagforening



THOMAS MØLLER
Redaktør

I dagene 24. til 29. september holder 3F kongres. 708 delegerede fra landets 64 lokale afdelinger mødes for at sætte retningen for de kommende år. Der skal vælges ny øverste ledelse og ny ledelse i 3Fs seks faglige grupper. Mange vil modtage genvalg, med der vil også være nyvalg – og måske kampvalg om poster som hovedkasserer og forbundssekretær.

På tidligere kongresser har der været en naturlig udskiftning, på grund af vedtægternes bestemmelse om, at man skal fratræde senest ved folkepensionsalderen. Men mens fagbevægelsen afventer domme fra EU-retten og den danske Landsret om, hvorvidt disse aldersbetingede regler er i strid med ligebehandlingsloven, har man i 3F valgt at suspendere disse bestemmelser. Det kan betyde, at nogle af vores ældre valgte tillidsfolk muligvis vælger at stille op til endnu en periode. Demokratiet må jo stå sin prøve, om de kan blive genvalgt, men hvis det sker, vil de stå i vejen for det naturlige generationsskifte, der er og skal være i en organisation som 3F.

Vi skal kort sagt lade de yngre komme til. Hvis de ældre har kompetencer og lyst til at fortsætte, kan de jo stadig påtage sig job i 3F. Er det en aldersdiskriminerende holdning? Måske. Det er en kvalifikation for de yngre, at de er yngre. De ser alt andet lige på tingene i et andet perspektiv, og det er en kvalifikation for udviklingen af 3F.

Kongressen skal også beslutte, om afdelingsformænd fremover skal være medlem af Hovedbestyrelsen (HB). Hvis det sker, mister 3F alsidigheden i HB, og mange grupper vil ikke få deres synspunkter frem. Derfor er det vigtigt at fastholde den nuværende struktur, hvor man bliver valgt af og blandt fagenes folk. Det giver de fleste nuancer, og det giver vores medlemmer den største indflydelse på 3Fs arbejde.

God kongres!



Valtec i Gravens
Bramdrupvej 33 · 6040 Egtved
Tlf. 75 55 42 66

Valtec Skanderborg
Låsbyvej 5-7 · 8660 Skanderborg
Tlf. 86 52 11 33

www.valtec.dk

Fleksible løsninger til den grønne sektor

VALTRA

Kør
forlæns
baglæns
med
Valtra



7415

RING - vi har de tekniske løsninger på dine praktiske udfordringer

Fremtidens kunstgræsbaner er kommet til Silkeborg

To nye kunstgræsbaner i Silkeborg er omdrejningspunkt i et nyt forskningsprojekt, der skal undersøge, hvordan man kan minimere spildet af gummigranulat.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Bane 8 på det store idrætsanlæg i Silkeborg er helt nyanlagt. Derfor står "græsset" stadig rankt og glitrende i sollyset, og

de hundretusindvis af sorte mikrokugler af gummigranulat, som udgør bunden af banen, ligger også stadig, hvor de skal.

Normalt spreder gummigranulat fra kunstgræsbaner sig lynhurtigt til omgivelserne, men bane 8 er anlagt som en fæstning, der skal holde på gummikuglerne.

Rundt om banen er der bygget granulat-værn på mellem 29 og 59 centimeters højde, og spillerne skal passere nogle granulat-riste på vej til og fra banen. Derudover er der lavet bræmmer til opsamling af løsgående gummikugler og zoner, hvor sneen kan blive læsset hen, når vintervejret ankommer.

"Det er den første bane i Danmark, hvor vi kommer til at måle på, hvordan vi kan undgå spredning af gummigranulat. Banen er bygget med det formål at holde ta-



Groundsman Nicklas Tang-Pedersen holder styr på gummikuglerne på de nye kunstgræsbaner i Silkeborg.

EU klar til at gribe ind over for gummi på banerne

Gummigranulat kommer fra gamle bildæk, som indeholder giftige stoffer, og granulatet er desuden en kilde til mikroplast-forurening. Ifølge Teknologisk Institut forsvinder der hvert år omkring 1500 tons gummigranulat fra de danske kunstgræsbaner (et sted mellem 300-700 kg. pr. bane). Derfor ønsker Det Europæiske Kemikalieagentur helt at forbyde brugen af gummigranulat. Helt så vidt, er EU dog ikke klar til at gå (endnu). I stedet er der et EU-lovforslag på vej, der stiller krav til, at tabet af gummigranulat højst må være 50 kg om året pr. 11-mandsbane.

Kilde: Teknologisk Institut og Silkeborg Kommune

bet af granulat nede på maksimalt 50 kilo om året, som EU også lægger op til at lovgive om på sigt," forklarer Anders Helledi, der er idræts- og fritidskonsulent i Silkeborg Kommune.

Styr på gummikuglerne

Ifølge Anders Helledi er der tre fokuspunkter i projektet. For det første vil der blive holdt godt øje med, om inddæmningen af gummigranulatet virker, som det skal. Derudover vil der være fokus på at få minimeret mængden af gummigranulat, der forlader banen sammen med sko og fodboldstøvler. Endelig vil der blive fokus på, hvordan driften af banen kan klares bedst muligt uden at undgå for megen spild. Her får groundsman Nicklas Tang-Pedersen en nøglerolle. Han er en del af teamet, der står for den daglige drift af kunstgræsbanerne, og hans input og praktiske erfaringer bliver en vigtig del af projektet.

"Tanken med projektet er at finde ud af, hvordan vi holder banen bedst muligt samtidig med, at vi ikke skal til at bruge en masse ekstra tid på vedligeholdelsen. Her tror jeg da helt sikkert, at de nye tiltag omkring banen kan gøre meget. Og så kan vi, der holder banen, også blive bedre. For eksempel ved at gøre vores maskiner og værktøj endnu bedre rent, så vi ikke slæber gummigranulat med rundt," siger Nicklas Tang-Pedersen.

Kunstbaner frem for naturbaner

I de seneste år er brugen af kunstgræsbaner eksploderet i Danmark, og det mærker Nicklas Tang-Pedersen også tydeligt:

"Da jeg startede her på anlægget, var der ingen, der gad at spille på det. Nu er der faktisk flere, der foretrækker kunstgræs frem for naturbaner."

Flere baner og øget brug af banerne betyder også, at der i dén grad er brug for at finde ud af, hvordan man skåner miljøet for vildfarent gummigranulat og samtidig drifter banerne bedst muligt. Her viser nyere studier fra blandt andet Sverige, at svindet kan sænkes markant med simple afværgeforanstaltninger som bänder rundt om banen og riste ved ind- og udgangspartier.

"Vi håber, at vores resultater med banerne bliver en god referenceramme for, hvordan



Peter Engelbrechtsen Nyborg giver altid straffesparksfelterne på kunstgræsbanen en ekstra tur med kosten for at få genrejst de nedtrampede fibre.

Kork under fodboldstøvlerne i Struer

Hvis det står til EU, så kan brugen af gummigranulat på kunstgræsbanerne snart forlure sig. Et alternativ til gummigranulat kan være kork. Det har man brugt i Struer siden 2019.

I Struer passer Peter Engelbrechtsen Nyborg en kunstgræsbane med at underlag af kork. Den ligger sammen med en række gammeldags fodboldbaner på kommunens store idrætsanlæg

"Banen er rimelig nem at holde. Jeg vil tro, jeg bruger otte timer om ugen. Og det, jeg hører, er, at folk er glade for at bruge banen," fortæller Peter, imens vi går rundt på det bløde kork-underlag.

"Hver mandag går jeg banen igennem og fjerner blade, og hvad der ellers er dukket op i weekenden. Bagefter kører jeg en tur på banen for at børste den, så fibrene rejser sig igen."

Ikke uden udfordringer

Kork-banen er dog ikke uden problemer. Peter Engelbrechtsen Nyborg tager en håndfuld kork op i hånden og viser det frem:

"Det er lidt problematisk, at korkstykkerne så nemt smuldrer. Og i sommer, da der var skybrud, så flød korken ovenpå og blev ledt ud til siderne af banen."

Slid, smuldring og uvejr betyder, at banen skal holdes løbende forsynet med kork. Derfor er det tilhørende skur, der blev opført sammen med banen, fyldt med store sække, der hver indeholder 15 kilo.

"Korken forsvinder simpelthen. Men det er jo bedre, end hvis det havde været gummistykker, der forsvandt."

Kork

Kork er et naturligt materiale, som kommer fra store korktræ-planter i Portugal. Det er kun barken fra træerne, der bliver brugt til at fremstille korken, som for eksempel bliver brugt som infill på kunstgræsbaner og som vinpropper. Træet tager dermed ikke skade.

Kilde: ECHA – Det Europæiske Kemikalieagentur

Rekordstort rykind på Roskilde Dyreinternat:

Modtog 168 dyr på én gang

Sommeren er traditionelt højsæson for dyreinternaterne, men i slutningen af juli gik alarmen til det, der skulle blive det største rykind af dyr nogensinde i Roskilde Dyreinternats historie.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

356 dyr befinder sig på internatet i Roskilde, da GRØNT kigger forbi. Tæller man dem med, der er i pleje, så er der 516 dyr fordelt på 13 arter. Det er blandt andet skildpadder, katte, hunde, kaniner og en hel del høns. Arbejdsmiljørepræsentanten

Nana Kruse tager imod og fortæller om hverdagen på Roskilde Dyreinternat:

"Vi arbejder i et beredskab. Vi kan lige pludselig blive ringet op, og så er der fx 20 duer på vej. Man skal være god til at finde

nogle løsninger ret hurtigt, for man ved aldrig, hvad der kommer dumpende ind ad døren her hos os," fortæller Nana Kruse og fortsætter: "Det her hus rummer rigtig mange forskellige uddannelser. Vi har både biologer, dyrlæge, jeg selv er kandidat i husdyrvidenskab, så er der dyrepasere og veterinærsygeplejersker. Og det er megafedt, for det giver mulighed for, at man kan sparre med hinanden og løse opgaverne med en bred tilgang. Det er meget lærerigt." En vigtig brik i internatets dagligdag er de frivillige, der kommer for at hjælpe med dyrene. De ansatte tager sig af de faglige opgaver, de frivillige tager sig af at kæle med dyrene og andre vigtige sociale elementer, som kæledyr også har brug for.

"Internatet modtager, rehabiliterer og formidler kæledyr, som mangler en ejer. Dyrene indleveres af politiet, Falck, private mennesker eller Dyrenes Beskyttelses kredsformænd, og typisk drejer sagerne sig om hunde, katte, kaniner, gnavere og andre smådyr."

Det største rykind

En sommeraften i juli ringer telefonen. Det har den gjort så mange gange før, men denne gang bliver overvældende: 168 høns er på vej. Ejeren har mistet overblikket, men heldigvis slået alarm, så dyrene kan blive reddet. "Det er det største antal dyr, vi har modtaget akut på en gang. Vi er jo vant til, at det skal gå hurtigt, når der er brug for os, men det var mange dyr at få



"Vi bruger nok omkring halvdelen af tiden på formidling og administration. Dyrene skal jo ud igen i familier, hvor der bliver taget sig godt af dem." Nana Kruse har været på internatet i ca. to år, det seneste år som AMR.

plads til og skulle håndtere lige pludselig," siger Nana Kruse. Der skulle i en fart bygges en gård, de kunne være i, der skulle være mad og vand. Desuden skal dyrene undersøges af en dyrlæge, så man ved, hvor medtaget de er. Nogle skal måske af lives, hvis de er for syge, andre skal måske behandles. "Heldigvis var de i en bedre stand, end vi ofte ser, men de havde stadig ikke fået mad og vand i et stykke tid, så vi skulle fodre dem op stille og roligt," siger Nana Kruse.

Sommeren er normalt højsæson for dyreinternaterne. Det er i sommerhalvåret, de fleste dyr ankommer til internatet. Når kapaciteten er til det, modtager man også dyr fra private, som af forskellige årsager ikke kan have deres dyr længere.

Hverdagen på internatet

"På en typisk dag er vi ved dyrene fra 7 – 10, gøre rent, sikre de har foder, se dem i øjnene for at være sikker på, at de er okay og ikke har brug for hjælp. Kl. 10 åbner telefonerne indtil kl. 16. Der er også åbent, så man kan komme og se på dyrene. Fra 10 – 16 bruger vi tiden på at formidle dy-

rene videre, svare på mails og så videre. Sideløbende bliver hundene luftet. Om eftermiddagen har vi vagtskifte, det vil sige overlevering fra dag- til aftenholdet. Der kan være nogle dyr på vej, alle dyrene skal vi rundt og se til, så vi ved, de er okay, og kl. 21 lukker stedet ned.

De frivillige kommer i løbet af åbningstiden og står for den sociale kontakt med dyrene, nusser og kæler med dem," forklarer Nana Kruse.

Formidling og information er vigtigt

Kollegaen Carina Løkkegaard har blandt andet ansvaret for kaninerne. "Egentlig er jeg uddannet dyrepasser med speciale i forsøgsdyr. Efter en stresssygemelding skulle der ske noget andet, og så fik jeg mulighed for at være her. Først som frivillig, men ret hurtigt endte jeg som fastansat. Og det er naturligt, at jeg har ansvaret for kaninerne og de andre små gnaverne," siger Carina Løkkegaard, der også er ansvarlig for internatets sociale medier.

"Det er meget formidling og information. Vi skal prøve at gøre dem, der adopterer

et kæledyr, parate til at tage sig af dyret. Hvis vi nu tager kaninen for eksempel. Det er et meget misforstået dyr. Ideelt skal en kanin have meget plads, den skal have en ven, den skal være neutraliseret og den skal til et årligt dyrlægetjek for at sikre, at der ikke er noget galt med den. Desuden skal den have noget ordentligt mad, og den skal aktiveres – den skal ikke bare ind i en eller anden stor indhegning, hvor der ikke sker noget. Der skal være nogle aktiviteter til den," forklarer Carina Løkkegaard. Aktiviteterne kan være rør til at kravle igennem, en træstub, og det kan være måden man fodre kaninen på – den skal måske selv finde sin mad, som man har gemt.

"Det værste er, hvis den sidder i et klassisk kaninbur på et værelse med en gnaverstang, en drikkeflaske og måske lidt hø eller savsmuld. Og ikke noget dyrelægetjek. Jeg sammenligner det med corona-isolation, det har vi alle sammen prøvet i en kortere periode, men nogle kaniner lever hele deres liv på den måde," slutter Carina Løkkegaard.

GRØN EFTERUDDANNELSE

Kurser	Startdato	Sted
Brandforanstaltninger ved ukrudt	10-10-2022	Glostrup
Brandforanstaltninger ved ukrudt	12-12-2022	Glostrup
Ukrudtsbekæmpelse uden kemi	21-11-2022	Glostrup
Beskæring 1	12-12-2022	Glostrup
Indretning og vedligeholdelse af legepladser	12-10-2022	Glostrup
Etablering af regnbæde	19-09-2022	Glostrup
Grønne anlæg	31-10-2022	Glostrup
Affaldshåndtering	07-11-2022	Glostrup
Rørlæggeruddannelsen	31-10-2022	Glostrup
VSA	17-10-2022	Glostrup
VSA	28-11-2022	Glostrup
VSA	15-12-2022	Glostrup
Brandforanstaltninger ved gnistproducerende værktøj	06-12-2022	Glostrup
Kloakmester uddannelsen (kontakt skolen)	1. halvår 2023	Glostrup

Målgruppe:

Personer der søger ansættelse som medarbejder inden for de grønne områder så som parker, kirkegårde, anlægsmådere, boligforeninger og offentlige institutioner.

TILMELD DIG PÅ NEXTKBH.DK

<https://kursus.nextkbh.dk/kurser/>

Eller ring til os
i kursusafdelingen
Tlf: 33 88 09 00

FOR VIRKSOMHEDER

Vi kan også tilbyde efteruddannelse tilpasset din virksomhed. For nærmere dialog kontakt:

Uddannelseskonsulent Annette Sparre Bülow
Mobil: 21 19 73 64

TILMELD DIG
VORES KURSER PÅ
NEXTKBH.DK



next
UDDANNELSE KØBENHAVN



Jens-Jakob Fristed Sørensen er en af de mange skovarbejdere i Naturstyrelsen, som fremover skal forvalte skovene mere vildt.

Vild natur slår rod i statens skove

I de kommende år flytter Naturstyrelsen fokus fra skovdrift til urørte skove og friluftsliv. Derfor har 88 medarbejdere gennemført et uddannelsesforløb for at blive klædt godt på til de vilde visioner. GRØNT har mødt én af dem i Haderslev Dyrehave.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Med et skingert drøn møder Jens-Jakob Fristed Sørensens motorsav det store træ, der står midt i Haderslev Dyrehave. Barken skyder ud til alle sider, imens saven tager sin runde. Et par minutter varer det. Så har Jens-Jakob lavet en fin, tyk ring omkring hele stammen.

Selvom Haderslev Dyrehave er ved at blive udlagt til urørt skov, betyder det ikke, at Jens-Jakobs motorsav fremover kommer til at samle støv. Ringning af træer er nemlig en af de metoder han fremover kommer til at tage i brug, når han skal forvalte dyrehaven ud fra Naturstyrelsens nye principper om vildere natur. Når

man laver en ring rundt om stammen, dør træet langsomt og skaber i processen levesteder for forskellige dyr, insekter, svampe og andre organismer. På samme måde kan der blive behov for at skabe åbne lysninger i skoven, hæve vandspejlet eller fælde mindre træer for at give mere plads til eksempelvis store ege:

"Hvis vi ikke fælder noget, så vil der blive som en kulsort nat i sådan en løvskov her," forklarer Jens-Jakob Fristed Sørensen, der arbejder som skovløber og naturvejleder ved Naturstyrelsen og samtidig er tillidsmand for 3F'erne i Naturstyrelsens lokale enhed i Sønderjylland.

Uddannelse på tværs af fagligheder

Det er nye tider i statsskovene. I de seneste år har Naturstyrelsen sagt farvel til de gamle tanker om skovdrift og produktion. I stedet er det nu goddag til urørt skov, natur til fritidsfolket og nationalparker. Derfor har styrelsen i det seneste års tid haft fokus på at efteruddanne sit personale. Jens-Jakob Fristed Sørensen er en af i alt 88 medarbejdere på tværs af geografi og fagligheder, som har taget efteruddannelsen LIFE Open Woods i samarbejde med Skovskolen.

"Det var rigtig godt, at vi var samlet på kryds og tværs. På den måde har vi fået en forståelse for hinandens fagligheder. For eksempel har vi skovarbejdere kunnet forholde os praktisk til biologernes tanker om skovforvaltning, fordi vi ved, hvad der kan lade sig gøre ude i skoven. Uddannelsen har som sådan ikke givet mig nye arbejdsmetoder. I stedet har det handlet om, hvordan vi skal vænne os til et helt nyt fokus og tænke på, hvad der fremmer biodiversiteten frem for, hvordan vi kan tjene penge på træet," lyder evalueringen fra Jens-Jakob.

Nye tanker for erfarne skovarbejdere

Jens-Jakob tror, at efteruddannelsen er med til at give et fælles fokus på de nye opgaver i skovene. Og der bliver helt sikkert brug for, at alle føler, de er i samme båd, mener han.

"Vi er jo nogle gamle drenge, der går rundt ude i skovene. Så for nogen vil det helt sikkert være en svær omstilling. Vi har været vant til at drive skovene i årevis ud fra en tankegang om, at træet skal bruges til at tjene penge på. Nu skal vi forvalte skovene og træerne ved at lade dem være."

Han er dog selv ret optimistisk, selvom han godt kunne have tænkt sig, at man ikke havde lavet så radikalt et fokusskifte, så der stadig blev produceret træ i nogle af de skove, der nu bliver omlagt til urørt skov.

"Jeg synes, det er spændende, og jeg glæder mig til at se, hvordan naturen udvikler sig, når vi fokuserer på mere biodiversitet. Det skal nok blive godt."



Ringning af træer er en af de metoder, Jens-Jakob og kollegaerne tager i brug for at få træerne til at dø langsomt. Det døende træ øger biodiversiteten, da det er et perfekt levested for smådyr, svampe og andre organismer.

Vildskab på skovskoleskemaet

I alt 100 medarbejdere fra Naturstyrelsen, Miljøministeriet, Aage V. Jensens Fond og Amphi Consult har gennemført uddannelsesforløbet under overskriften "Forvaltning af biodiversitet i skov". Forløbet har været afholdt på Skovskolen og ude på lokale enheder i Naturstyrelsen, og det er en del af EU-projektet LIFE Open Woods.

Der er blevet undervist i veteranisering, græsningslandskaber, naturlig hydrologi, skoven og træet som økosystem, biologisk overvågning og dataindsamling, kommunikation og formidling samt mange andre emner.

Det faglige indhold kommer til at leve videre på Skovskolen. Både som efteruddannelses tilbud og som en fast del af studieindholdet på skolens heltidsuddannelser som blandt andet skov- og naturtekniker.

I efteråret er alle AMU-kurser om veteranisering af træer og drift og pleje af biodiversitetsskov fyldt op. Naturstyrelsen har også ønsket at uddanne yderligere medarbejdere udover den store gruppe, der deltog i

Kilde: Skovskolen

EFTERUDDANNELSE

2022

Anlægsgartner, greenkeeper og groundsman

Tag på kursus i arbejdstiden med fuld løn!

VIL DU PÅ KURSUS?

Anlægsgartner kompetencefonden giver dig mulighed for at komme på det kursus, du brænder for, i arbejdstiden – og med fuld løn.



Jens Peder fik fjernet ulovligt sprøjtemiddel

Takket være en vedholdende indsats fra anlægsgartner Jens Peder Koldborg har HedeDanmark stoppet brugen af sprøjtemidlet Metaxon i forbindelse med anlægsarbejde. Det viste sig nemlig, at brugen af Metaxon var ulovlig.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Da Jens Peder Koldborg opdagede, at sprøjtemidlet Metaxon var blandt de produkter, han kunne tage i brug i sit daglige arbejde som anlægsgartner i HedeDanmark, undrede han sig.

"Jeg snakkede lidt med kollegaerne om det, og vi var i tvivl, om vi måtte bruge Metaxon til at passe grønne områder. Det er jo noget giftigt stads. Så jeg tjekkede på Middeldatabasen," fortæller Jens Peder Koldborg.

På databasen, der informerer om brugen af forskellige sprøjtemidler, stod der, at

Metaxon først og fremmest må bruges til ukrudtsbekæmpelse i korn. Derudover må midlet i mindre omfang bruges i plante-skolekulturer og juletræer.

Metaxon er ulovlig på plænerne

Jens Peder Koldborg var stadig i tvivl, og han kontaktede derfor landbrugets forskningsorganisation, SEGES, for at blive klo-gere. Her var meldingen dog klar: Det er ulovligt at anvende Metaxon i anlægsgartnerarbejdet med at passe plæner, buske og træer. Jens Peder Koldborg gav oplysningerne videre til sin chef, som dobbelt-tjekkede oplysningerne hos Danske An-

lægsgartnere – med samme resultat: Brugen af Metaxon er ulovlig.

Efterfølgende er al Metaxon sendt retur. I hvert fald i den afdeling, Jens Peder Koldborg arbejder i. Og det er han godt tilfreds med:

"Jeg er sådan én, der går op i økologi og bæredygtighed, så jeg synes, det er fedt, at vi ikke længere må bruge Metaxon. Af-skaffelsen falder jo også i god tråd med HedeDanmarks visioner om at arbejde for mere natur og bæredygtighed," lyder vur-deringen fra Jens Peder Koldborg.



"Jeg er sådan én, der går op i økologi og bæredygtighed, så jeg synes, det er fedt, at vi ikke længere må bruge Metaxon", lyder det fra Jens Peder Koldborg, der er anlægsgartner i HedeDanmark.

BESØG ENTREPRENØR, PARK, VEJ OG ANLÆG I HAL C **EN UNIK DEL AF AGROMEK**

29. november - 2. december 2022

I MCH Messecenter Herning

Oplev Hal C fyldt med de nyeste maskiner,
viden, teknologier og faglige events

Bestil
din billet på
agromek.dk

Overvind bekymringerne og spring ud i det

Mark og Christoffer mødte hinanden på skolebænken. De har begge været i gang med deres arbejdsliv som kommunale specialarbejdere i en årrække. Nu bliver de faglærte anlægsgartnere på Vilvorde i Roskilde. Og det er med fuld løn samt compensation til arbejdsgiveren igennem Den Kommunale Kompetencefond. Alligevel var det ikke uden bekymringer, at de hver især sprang ud i det.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

"Jeg kan huske til info-mødet om den her mulighed," indleder 28-årige Christoffer Poulsen, der i otte år har været specialarbejder i Københavns Kommunes teknik- og miljøforvaltning. I de seneste fire år også arbejdsmiljørepræsentant. "Vi var seks til mødet, men jeg var den eneste, der søgte videre. Bekymringerne var mange: Er jeg nu god nok, kan jeg finde ud af det... kan jeg sidde stille. Hvordan hænger det sammen økonomisk og tiden, der skal bruges på det, men der var slet ikke noget at være bekymret for. Selvfølgelig kræver det lidt ekstra, der er jo lektier, der skal laves, og der er ikke flekstid på Vilvorde, som jeg har det hjemme på pladsen i Københavns Kommune", siger Christoffer.

For Mark Thorsø Roslind, der har den mildeste form for narkolepsi, det vil sige tendens til at falde i søvn, var en af bekymringerne, om han kunne holde sig vågen og følge med. "Det er ikke noget problem, hvis jeg er ved at falde i staver, så skubber Christoffer til mig. Det er jo en gylden chance for at blive faglært samtidig med, at jeg bibeholder min løn, og jeg får dækket den billigste transport til- og fra skolen – og jo, det tager noget længere tid at komme i skole, end det gør at komme på arbejde. Det er en lille pris for alt det gode, vi får med," understreger den 34-årige arbejdsmiljørepræsentant og nyvalgt TR fra Albertslund Kommune, der har 12 år på CV'et som specialarbejder. Han valgte at springe ud i et uddannelsesforløb, selv om han både har hus, kone, og en datter.

Både Christoffer og Mark fremhæver, at der er en del hjælp at hente, hvis behovet skulle være der. Der er mulighed for at få en mentor, hvor du kan søge hjælp til op-

gaverne og få et pusterum. Der er også mulighed for at få udleveret hjælpemidler, hvis du er ordblind. De muligheder gør flere i klassen brug af. Mark Thorsø Roslind tilføjer: "Det er ikke kun det økonomiske. Vi har også fået et netværk. Nu kender vi nogen, der arbejder andre steder. Vi kendte for eksempel ikke hinanden, før vi begyndte. Der er noget vigtigt i det sociale også."

Mark Thorsø Roslind og Christoffer Poulsen skal lave deres svendeprøve sammen til efteråret. "Det er jo en win-win situation: Mester får en bedre uddannet og mere motiveret svend tilbage, vi får en uddannelse, som kan bruges andre steder og bliver bedre til vores job i det daglige. Alle får noget ud af det. Vi får selvfølgelig også lidt mere i løn, da vi skifter til faglært," siger Christoffer Poulsen.



Den Kommunale Kompetencefond

Ufaglært til Faglært puljen giver tilskud til, at medarbejdere kan tage en erhvervsuddannelse eller et forløb på-vej-til faglært med ordinær løn. Du kan søge puljen, hvis du er omfattet af 3F overenskomst.

Følg de 5 trin og ansøg om tilskud fra Ufaglært til Faglært puljen

1. **Tal med leder og TR:** Tal med din leder om dine muligheder for uddannelse. Få vejledning hos TR og din 3F-afdeling.
2. **Afklar uddannelse:** Afklar hvilken faglært uddannelse eller på-vej-til forløb, der er relevant for dig, og hvornår du kan deltage.
3. **Læs vejledningerne:** Læs vejledningerne her på siden grundigt og få styr på alle oplysninger. Så får du hurtigere behandlet din ansøgning.
4. **Udfyld ansøgningen:** Ansøgningen skal underskrives af dig, din leder og din TR/3F, og du skal uploade den underskrevne version.
5. **Ansøgning behandles:** Ansøgningen behandles af KL og 3F. Du får normalt svar inden for en måned.

(kilde: Den Kommunale Kompetencefond – ufaglært til faglært)

Nye barselsregler øremærker 11 uger til begge forældre

Der er kommet nye orlovsregler for forældre til børn født efter den 2. august 2022.

GRØNT giver dig et overblik over dine rettigheder og muligheder.

■ TEKST MORTEN HERLEV

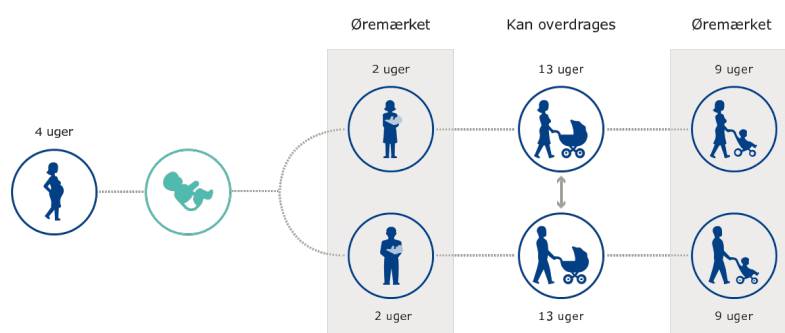
Her er et udpluk fra de nye regler, som er trådt i kraft for forældre til børn født den 2. august 2022 eller senere:

- Begge forældre har som udgangspunkt ret til 24 ugers orlov med barselsdagpenge efter barnets fødsel.
- Ud af de 24 uger er 11 uger øremærket den enkelte forælder. De kan altså ikke overdrages til den anden forælder. I stedet går de tabt, hvis de ikke bliver brugt.
- Ud af de 24 uger kan 13 uger overdrages mellem forældrene, så den ene forælder kan holde op til 37 ugers orlov med dagpenge efter fødslen
- De nye regler gælder kun, hvis begge forældre er lønmodtagere. Er du eller din partner selvstændig, vil det stadig være muligt at overdrage de 11 øremærkede uger.

Din overenskomst sikrer dig ret til løn under barsel

Din overenskomst bestemmer, om du har ret til løn under din barsel eller forældre-

orlov. Er du i tvivl, om din overenskomst giver dig ret til løn under barsel, så tag en snak med din lokale 3F-afdeling.



Overenskomster med Staten, Danske Regioner og KL

Mor:

Før fødsel:

- 4 ugers løn før forventet fødsel – efter barselsloven.
- Derudover:
- 2 uger yderligere på statens område med løn
- 4 uger yderligere på det kommunale og regionale område med løn

Efter fødsel:

- 10 ugers barselsorlov med løn lige efter fødslen
- 10 ugers øremærket forældreorlov med løn

Far/medmor:

- 2 ugers øremærket forældreorlov med løn lige efter fødslen
- 7 ugers øremærket forældreorlov med løn

Fælles:

- 6 ugers forældreorlov med løn til enten mor eller far/medmor

Den ligelige fordeling af dagpengene med 24 uger til hver af forældrene betyder, at der *kan* være situationer, hvor en forælder har flere ugers lønret, end der er dagpenge til.

Det vil fx være tilfældet, hvis en mor også gør brug af de 6 ugers fælles lønret. Så vil hun have i alt 26 ugers løn, men altså kun 24 ugers dagpenge. Dette kan håndteres inden for den eksisterende barselsaftale eller ved at faren/medmor overfører minimum 2 ugers dagpenge til moren.

Er du i tvivl, så tag en snak med din lokale 3F-afdeling.

Overenskomster med GLS-A og Danske Anlægsgartnere

Mor:

- 4 ugers løn før forventet fødsel
- 10 ugers barselsorlov med løn lige efter fødslen
- 9 ugers øremærket forældreorlov med løn

Far/medmor:

- 2 ugers øremærket forældreorlov med løn lige efter fødslen
- 8 ugers øremærket forældreorlov med løn

Fælles:

- 3 ugers forældreorlov med løn til enten mor eller far/medmor

OK23 skudt i gang på Smålandshavet

30 tillidsrepræsentanter fra det grønne område tog et par dages konference i juni for at sætte gang i forarbejdet til næste års overenskomstforhandlinger.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

Den 12. september 2022 skal afdelingerne aflevere deres krav til OK23. Kravene bliver en del af forhandlingerne. Det kan for eksempel være højere løn, mere i pension eller bedre muligheder for efteruddannelse. Der er måske også noget med de nye barselsregler, der kan få betydning.

I år har man valgt en helt ny måde at sætte udtagelsen af kravene i gang på. 30 tillidsrepræsentanter fra det grønne område var samlet i to dage på kursuscentret Smålandshavet i Karrebæksminde.

"Det var virkelig godt. Meget lærerigt og informativt. Vi var grupperet efter vores egne overenskomster, det gjorde arbejdet mere konkret. Og vi fik grupperet vores krav efter emner," siger Conni Wohlert, der er tillidsrepræsentant i Boligforeningen Sjælland og medlem af forhandlingsudvalget.

"Konferencen i sig selv kan ikke stille forslag, det er alene noget, afdelingerne kan gøre. Det er en drøftelse, de kan tage med hjem i afdelingerne. Inspiration til at tage med videre ind i afdelingerne, når de arbejder med kravene," siger Flemming Grønsund, forhandlingssekretær i Den Grønne Gruppe og leder af konferencen.

Vendt på hovedet

"Det første spørgsmål var: Hvad vil du gi'?" Der er helt sikkert noget, du gerne vil ha',



men hvad er du parat til at gi' for at få det, du ønsker? Det er jo en forhandling. Normalt er det kun, hvilke krav vi har til et overenskomstresultat, vi taler om, når forhandlingerne nærmer sig. Men denne gang var det vendt om, så første spørgsmål var: hvad vil jeg gerne gi' for at få fx en højere løn? Det giver nogle helt andre diskussioner end normalt. Man si-

ger, hvad kan vi rykke rundt på indenfor den ramme, der er for overenskomstforhandlingen. Det er helt anden måde at gøre det på. Mega fed måde at gøre det på," siger Rune Rasmussen, fællestillidsrepræsentant i OK Nygaard, der deltog tillidsfolk fra almene boligselskaber, indendørs beplantning og DAG-området.

Vanvidskørsel – skriv ikke under, før du har talt med din TR eller afdeling

Den Grønne Gruppe har udarbejdet et dokument i samarbejde Danske Anlægsgartnere – DAG om vanvidskørsel. "Det er vigtigt, at man ikke skriver under på en eller anden tilfældig aftale. Det med

vanvidskørsel er noget, vi er nødt til at forholde os til. Aftalen med DAG sikre netop, at man kan få afklaret, hvad der er sket, inden det får økonomiske konsekvenser for de enkelte. Så det er vigtigt

at bruge de blanketter, vi har udarbejdet til formålet," siger Flemming Grønsund, forhandlingssekretær i Den Grønne Gruppe.

/Hansen

Dansk kursus for udenlandske væksthushavere

Fra mandag den 5. september starter et undervisningsforløb i dansk for udenlandske medarbejdere i væksthushavnerier. Du - eller din kollega - kan godt nå at melde dig til, da der er løbende optag. I løbet af de ni uger, undervisningen varer, lære du om kommunikation, konflikter og det danske arbejdsmarked. Kurset er lavet sådan, at både nybegyndere i dansk og mere øvede kan få noget ud af forløbet. Dog forudsætter kurset, at man allerede kan forstå en smule dansk.

Undervisningen foregår i Odense, og det er gratis at deltage, da udgifterne bliver dækket af kompetencefondsmidler. Samtidig får virksomheden lønkomensation. Er du interesseret i at høre mere, så snak med din arbejdsgiver. Du er også velkommen til at kontakte konsulent Lotte Julin Bock fra Den Grønne Konsulenttjeneste på telefon 87 40 34 12 eller ljb@gl-a.dk. /Herlev

Nyt kursus: Bliv klogere på FN's Verdensmål

Vil du vide mere om, hvordan du og dine kollegaer kan arbejde aktivt med FN's 17 verdensmål i hverdagen, så skulle du måske overveje at melde dig til kurset "Vores Verdensmål".

Kurset henvender sig til alle tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter og andre fagligt interesserede på tværs af de faglige grupper i 3F. I løbet af kursusugen får du en grundig introduktion til verdensmålene og tankerne bag. Derudover får du god mulighed for at lave din egen handlingsplan og strategi for, hvordan du og dine kollegaer kan sætte gang i verdensmåls-aktiviteter på din arbejdsplads.

Kurset finder sted på Rørvig Centret fra 14. – 18. november og igen i foråret 2023. /Herlev

Den Grønne Gruppe på kongres: Fokus på løstansatte

Den 24-29. september afholder 3F kongres i Aalborg Kongres & Kulturcenter. Temaet for kongressen er det prekære arbejdsmarked – altså de særlige ansættelsesformer uden ordentlige arbejdsvilkår, som en del folk desværre bliver ansat under i dag.

Temaet danner også rammen om Den Grønne Gruppens aktiviteter, som vil finde sted i kælderen i pauserne søndag, mandag og tirsdag under kongressen. Her vil man søndag kunne møde Den Grønne Aktivitetsforening, mandag høre om håndtering af krænkende adfærd i mejeribranchen og tirsdag høre mere om projektet "Sammen om en grønner fremtid".

Onsdag den 28. september holder Den Grønne Gruppe sin gruppekonference. /Herlev

Dyrepassere drøftede organisering og arbejdsmiljø

Tirsdag den 21. juni var tillidsvalgte og fagligt aktive dyrepassere i Fredericia til branchekursus om, hvordan tillidsrepræsentanter kan være med til at skabe en stærkere og sundere arbejdsplads og håndtere dårligt arbejdsmiljø. En af deltagerne var Karsten Jensen fra Givskud Zoo:

"Jeg har tidligere boet og arbejdet i USA, hvor der overhovedet ikke var noget, der hed arbejdsforhold, og branchedagen bekræftede mig i, hvor vigtigt det er at arbejde for organisering og for at sikre gode arbejdsforhold. Vi har ikke en tillidsrepræsentant pt. i Givskud Zoo, så det er helt sikkert noget, jeg overvejer at blive." /Herlev

TR-intro for gravermedhjælpere

Siden 28. februar 2022 har gravermedhjælpere haft mulighed for at vælge tillidsrepræsentanter, som repræsenterer flere landsbykirkegårde på én gang. Er du gravermedhjælper og interesseret i at vide mere om tjansen som tillidsrepræsentant, så er der TR-intro-kursus den 10-11. oktober på Langsøhus. På kurset bliver du klogere på tillidsrepræsentantens rolle, og du får mere at vide om samspillet mellem menighedsråd og medarbejdere. Læs mere om tilmelding i aktivitetsoversigten på bagsiden af dette blad. /Herlev



VIDEN DER VOKSER

Dyrk dig selv i arbejdstiden,
og tag på kursus med løn.

Med jordbrugets kompetencefond sår
du frø til fremtiden.

Få støtte til efteruddannelse på over-
enskomstdækkede virksomheder
inden for gartneri, land- og skovbrug,
maskinstationer og agroindustri.

Læs mere på
dgkt.dk

**GLS-A** **3F**

Få hjælp til kompetenceudvikling hos
vores fælles uddannelseskonsulent
Lotte Julin Bock på 8740 3412.

**DEN GRØNNE
KONSULENT
TJENESTE**

AKTIVITETSKALENDER 2022 / Den Grønne Gruppe

Navn	Dato	Sted	Tilmelding Skal ske gennem den lokale 3F afdeling
OK og organisering for tillidsrepræsentanter under DAG	5. – 7. september 2022	Rørvig Centret	FIU: 2034-22-00-07
Grunduddannelse M1 – offentlige områder	12. – 16. september 2022	Langsøhus	FIU: 1154-22-00-06*
Opfriskning for SU-medlemmer på GLS-A området	3. – 4. oktober 2022	Rørvig Centret	FIU: 2034-22-00-09
Brancheuge for TR og AMR i kommuner og regioner	3. – 10. oktober 2022	Langsøhus	FIU: 2130-22-00-01
Vinterfyret – hvad så?	6. oktober 2022	3F Aarhus Rymarken	lene.holm@3f.dk
OK-kursus for HedeDanmark	6. – 7. oktober 2022	Laugesens Have	FIU: 2034-22-00-10
TR-introkursus for gravermedhjælpere	10. – 11. oktober 2022	Langsøhus	FIU: 2030-22-00-14
Grunduddannelse M1 – kommuner og regioner	10. – 14. oktober 2022	Langsøhus	FIU: 1154-22-00-04*
Grunduddannelse M2 – kommuner og regioner	17. – 21. oktober 2022	Smålandshavet	FIU: 1254-22-00-03*
Grunduddannelse M2 – offentlige områder	24. – 28. oktober 2022	Langsøhus	FIU: 1254-22-00-06*
Opfølgingsdag til OK23 konference for gartnerområdet	31. oktober 2022	3F Fredericia	FIU: 2034-22-00-12
Nyvalgt TR/AMR (Den Offentlige Gruppe)	7. – 8. november 2022	Rørvig Centret	FIU: 2030-22-00-17
Vores Verdensmål	14. – 18. november 2022	Rørvig Centret	FIU: 4607-22-00-02
Overenskomstkursus for afdelingsansatte på det grønne område	16. – 17. november 2022	Severin, Middelfart	FIU: 1999-22-00-80
Tværfaglig branchekonference for dyrepassere (Den Offentlige Gruppe og Den Grønne Gruppe)	18. – 19. nov. 2022	Langsøhus	FIU: 2028-22-00-01

* Kurset er fuldttegnet

Husk at sende emner til aktivitetsskalenderen til morten.herlev@3f.dk

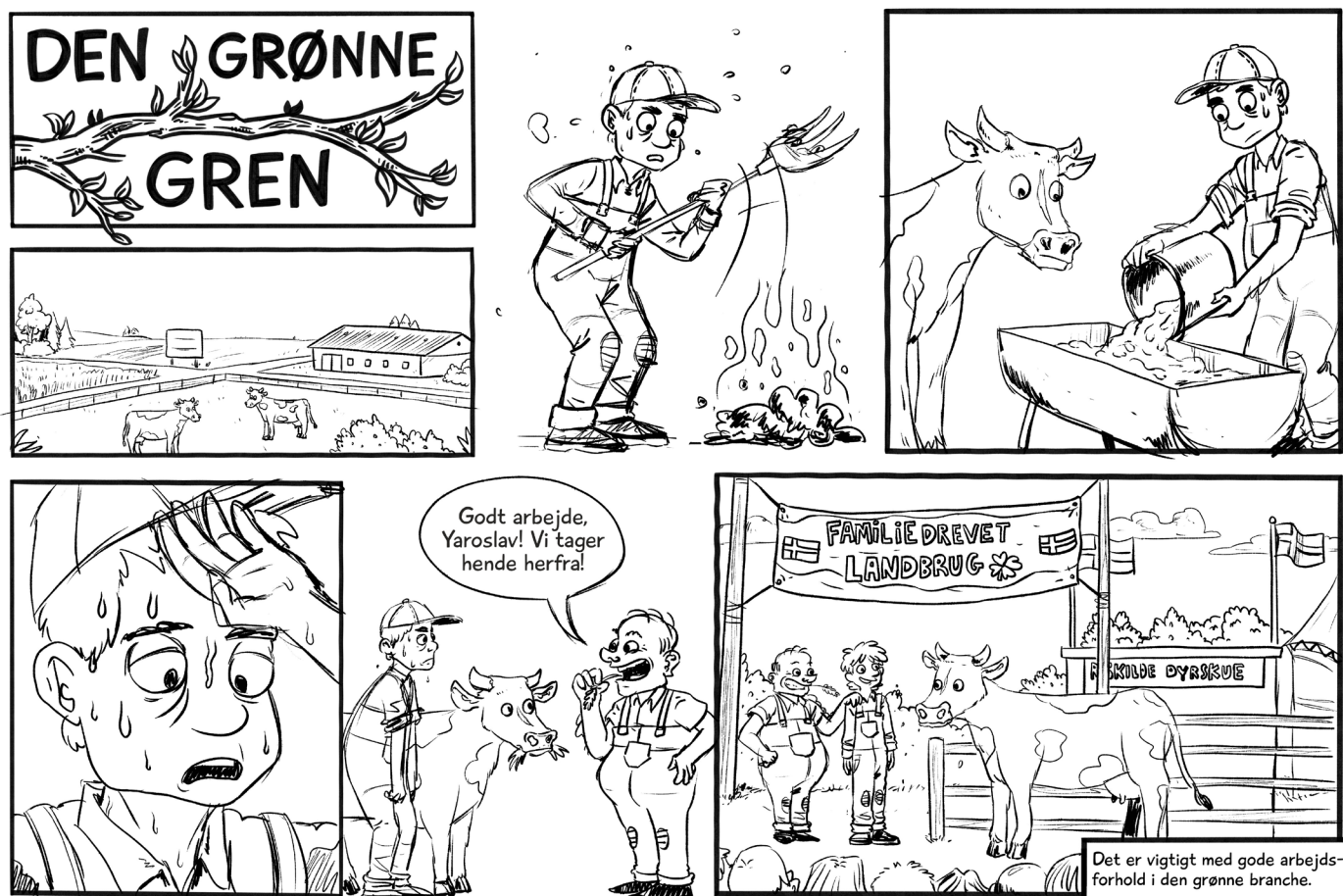


ILLUSTRATION: VALDEFAR

GRØNT – Magasinet for anlægsgartnere / blomsterbindere / groundsman / dyrepassere / lærlinge og elever / frilandsgartnere / gartneriarbejdere / landarbejdere / greenkeepere / agro-industrien / dyreassistenter / maskinførere / planteskollegartnere / servicegartnere / skovarbejdere / væksthushavere / kirkegårdsansatte / grønne gårdmænd / jordbrugsteknologer / offentligt ansatte gartnere / mejeriarbejdere og mejerichauffører